

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal:
Szegedi-utca 1. szám.
—
Telefonszám 162.
—
Megjelenik
hét naponként a korai
reggeli órákban.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Helyben, házhoz hordva:

Félévre 18 korona.

Egy óra 3 korona.

Vidéken:

Félévre 18 korona.

Egy óra 3 korona.

Szerkesztésért felelős: DR. DÓZSA IMRE

Kiadótulajdonos: KOVÁCS SANDOR.

A francia offenzíva harmadik napja.

Nem sikerült a franciák áttörési terve.
A németek tervszerű visszavonulása.

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, aug. 22.

Olasz harcok:

A Monló-Chineon visszavertünk egy olasz előretörést.

Albán harcok:

Albániában az osztrák-magyar szárazföldi repülőkből valamint a esishói tengeri repülőkből összeállított repülőraj megtámadta valonai ellenséges repülőtelepet, számos hadállást figyeltünk meg.

A vezérkar főnöke.

A német vezérkar jelentése.

Berlin, aug. 22.

Ruprech trónörökös hadserege: A kormol területén, Lockerdranoonni országot mindkét oldalán ellenséges részlettámadásokat visszavertünk. Az angolok az Arrastól délre tegnap újból nagy támadásokat intéztek ellenünk. Noamó-Villos és az Ancre között Bapaunne irányában angol hadtesteket és új soolandiakat vetett az ellenség harcába. Az angol lovas hadtest állást készletben és az arcvonalban meglapult ellenséges gyalogsági, igen erős tűzéri tüz és néhány száz páncélos által támogatva tört előre 20 kilométernyi arcvonalon. Első rohama harcállásaink előtt roppant össze. Az ellenségnek terv-

szzerűen átengedett területsáv egyes részeit helyi ellentámadással ismét visszaszereztük. Az ellenség napközben folytatta heves támadásait, a harc súlypontja a Vamarlasi területszárnyon volt, a támadások az ellenség súlyos veszteségeivel teljesen meghiúsult. Az ellenségnek abbéli kísérletét, hogy Kamornéi az Ansre patakot átlépje, meghiúsítottuk. Nagy számmal szétlőtt páncélosok fekszik arcvonalunk előtt. A Somme és az Ois között a nap csendesen telt el. Noyontól délre a Somme és az Ois között az ellenségtől harc nélkül eltávolodtunk. Az ellenség egész nap folyamán még a régi vonalainkat lőtte. Félénken tapogatóztak este felé az ellenség feldehítő osztagai a Rivelle-völgye felé, a Charló-olendi erdőben küzdő csapatainkat a Nis mögé vontuk vissza anélkül, hogy azt az ellenség észre vette volna, ennek következtében az ellenség támadásai, melyeket ezen a helyen tegnap reggel igen erős tűzéri tüzrel készített elő, nem jutottak érvényre. Az ellenség napközben Blercourt és az Aisne között folytatta támadásait s csak Blercouét mellett tudott területet nyerni. Az arcvonal többi részei ellen vezetett rohama, az ellenség súlyos vesztesége mellett omlott össze.

Ludendorff.

LEGUJABB.

(A „M. F. U.” éjjel érkezett telefonjelentései.)

Mitmondanak Foch és Lloyd George a katonai helyzetéről? — Adolf Frigyes Finnország király-jelöltje. — Haditanács Versaillesban. — A spanyolok is szakítani akarnak Németországgal.

Zürich, aug. 22.

A londoni lapok Foch tábornok érdekes nyilatkozatát közlik: Kijelentette, hogy a legnagyobb bizalommal tekint a katonai helyzet kialakulására elé. Reméli, olyan

helyzetet fog teremteni, hogy jelentőségteljes hadműveletek indulhatnak meg. Nem kicsinyli a német hadsereg ellenállását, de figyelmeztet arra, hogy a szövetségeseknek nagy erőforrásaik vannak, amelyeket még távolról sem merítették ki.

Az ellenség kénytelen belátni, hogy Amerika katonai erejét kevésre becsülte, amikor abban bizakodott, hogy a tengeralattjárókkal megakasztja annak érvényesítését.

London, aug. 22.

Lloyd George az Angol Vörös Kereszt egyik ülésén a következő nagyérdemességű beszédet tartotta: — A háború olyan üzlet, me-

lyet végig kell csinálni. Bámullattal és büszkeséggel tölt el haragondolok, hogyan harcoltak katonáink a világszabadságért. Ha bátorságuk megrendült volna, akkor szétzúzta volna a világszabadságot a legkönyörtelenebb despotizmus, a melyet valaha látott a világ. Egyedül katonáink vitézségének köszönhetjük, hogy ezt a despotizmust kudarc érte és nem érheti el célját.

A köszönnel való takarékoskodásra vonatkozólag azt mondta: Kívánom, hogy a tél folyamán millió és millió mázsa kőszén takarítsunk meg, hogy a kohókba önthessük, ahol gránátot, hajókat és ágyukat készítenek, hogy Franciaországnak segítségére legyünk.

Kopenhága, aug. 22.

Finnországból négytagú küldöttség utazott Németországba. A küldöttség feladata az, hogy egy német hercegnek, valószínűleg Adolf Frigyes micklenburg-schwerini hercegnek felajánlja a királyi koronát.

Bécs, aug. 22.

A napokban Versaillesban összeülő haditanácsról írják, hogy azon Lloyd George és Orlando is résztvesznek. Wilson, akinek eleinte személyes megjelenését várták, — külön nyilatkozatot fog küldeni a hadicélokra és az entente közös tervezetéről. A haditanácson Clémenceau fog elnökölni. A háborúnak bizonyos időpontig való folytatásáról is határozni fognak.

Luganói jelentés szerint Clémenceau azon reményének adott kifejezést, hogy sikerült Spanyolországot rábeszélni, hogy szakítson Németországgal. Érintkezésbe lépett a spanyol sajtóval, amely előtt az entente győzelmét, mint teljes bizonyosságot hangoztatta.

— **Meghívó.** A függetlenségi és 48-as I-ső (újvárosi) olvasókör választmányi és közgyűlési összes tagjait a f. hó 25-én, vasárnap délután fél négy órakor tartandó választmányi, illetve közgyűlésre meghívja az elnökség. Ohajtandó, hogy a tagok minél többen jelenjenek meg, miután a közgyűlés tárgya igen fontos, t. i. a házberlet ügye.

A proletárok világforradalma, a »vörös hadsereg« célja.

Az entente mozgósít az új Onega-köztársaságban.

Helsingforsban az a hír terjedt el, hogy Lenin és Trockij Oroszországból elmenekült és Finnországba érkezett. Erdeklődtem illetékes német katonai parancsnokságnál, amely a híresztelést megcáfolta. E parancsnokság szerint a helyzet ez idő szerint Oroszországban az, hogy a bolsevikiek tábora teljesen felbomlott. A politikai hatalom Lenin, Trockij, Csicserin és Szinovjev kezében van. Velük szemben áll a vörös hadsereg két vezére. Bucharini és Goszpodievics, akik a vörös hadsereggel együtt ellenségei minden idegen beavatkozásnak, akár az entente, akár Németország részéről történjék az. Viszont Leninék hívei a Németországhoz való csatlakozásnak. A vörös hadsereg vezéreinek az az elve, hogy az orosz kommunista államot a bolsevikieknek maguknak kell védeniük mindaddig, míg ki nem tör a proletárok világforradalma. E nagy nézeteltérés következtében Leninék, mint az állam politikai vezetési, végleg lezárták magukat.

Karéliában és a Murman parton az entente csapatai az urak. Az angolok körülbelül a hatvanegyedik szélességi fokig jutottak, Alexandrovszkban, Murmanban, Kemben, Sorokiban az entente tömegesen rekvirál, letartóztatja és kifosztja a lakosságot. Az orosz vasuti személyzetet elkergették. Az új Onega-köztársaságban az entente mozgósít.

Északon Archangelszk az entente működésének középpontja. Kísérletek vannak folyamatban, hogy Archangelszkből összeköttetést létesítsenek a csehekkel. Az a hír, hogy a bolsevikiek visszafoglalták Szimbirszket, a német katonai parancsnokság véleménye szerint nem felel meg a valóságnak.

Német békeoffenzíva.

Solf beszéde kormánynyilatkozat volt. — Miksa badeni herceg és a német államférfiak pacifista beszédre készülnek. — Francia béke-manifestáció.

Solf német gyarmatügyi miniszter beszéde úgy formájában, mint jelentőségében feltűnően kiemelkedik a napi politika eseményei kö-

zül. Rég ideje hallottunk olyan józan békéltető, bár nagyon önértékes hangokat, mint Solf doktor nyilatkozatában, mely először is leszögezi azt az ígéretet, hogy Németország semminő formában nem kívánja annektálni Belgiumot. A német gyarmatokat visszaköveteli, de kész a gyarmatok elosztása dolgában új megegyezésre is, melynek alapjául a gyarmatbirtokos államok gazdasági ereje és a még kulturáltan népeket nevelő képessége szolgálna.

Ez olyan tétel, mely utat nyit a szabad diskusszióknak és a tisztességes megegyezésnek is, ha a német államférfi úgy értette, ahogy mondotta. Még azt is mondotta a német gyarmatügyi miniszter, hogy Németország volt az első, mely a militarizmusnak Afrikában való megszüntetését fölvette hadicéljai közé.

Ez új, ezt alkalmasint kellemes meglepetéssel fogják hallani az entente oldalán is. Jól esik tudnunk, hogy a német kormányférfiak már a militarizmus megszüntetéséről beszélnek. Kezdetnek úgy is szép, ha egyelőre csak Afrikáról van szó.

De egyébként kissé kétértelmű Solf nyilatkozata. Nem látjuk egészen tisztán a gyarmatok ügyében való megegyezés milyen irányban akarja vezetni a német kolonális politikát: a konszolidálás, vagy a terjeszkedés felé. Nos, van-e olyan darabja Afrikának, ami megéri a háboru egyetlen hónapjának áldozatait?

Nagyon érdekes Solf beszédének az a passzusa is, melyben azt hirdeti, hogy Németország Keleten nem törekszik erőszakos annexióra. Itt a hangsúly önkénytelenül egy szóra ejtődik: arra, hogy erőszakos annexióra nem törekszik Németország. Vajjon nem tekintik-e majd erőszakos annexiónak a német pártok egyik másikában, itt vagy az entente oldalán, ha a Német birodalom az önrendelkezési jog megnyilatkozásának véve a balti junkerek Poroszországhoz Kurlandot, Esztlantdot és Litvániát.

Mindezeket eltekintve, hangjában, vezető eszméiben is érdekes jó beszéd volt dr. Solf nyilatkozata.

Milyen kár, hogy ugyanakkor, amikor Solf szájából a békereményesség gyógyító írja száll az emberiség beteg lelkére, a másik oldalról ismét a kard csörömpölése riaszt rá: Hindenburg egy üzenetében azt kiáltja a német nép felé, hogy csak a fegyver hozhatja meg a várt békét, a német békét...

Ez a mai német politika tragikumuma. Amit bátortalan, de jószándéku civil politikusok nagy verejtékezéssel fölépítenek, azt egy ökölcsepással lerombolja a türelmetlen katonai kaszt. A várakozásnak, a reménykedésnek hangulatát elfújja a háboru, a véres, a gyilkos, a végenélküli háboru jeges lehellete.

És azt már megtudhattuk, hogy odaát, a tulsó parton, nem a polgári politikusok szelid sápitozására, hanem arra ügyelnek, mit mond Hindenburg.

Bécsből jelentik: Solf német gyarmatügyi államtitkárnak tegnapi nagyszabású beszéde élénken foglalkoztatja a bécsi politikai és diplomáciai köröket. A mérsékelt hangú beszéd annál nagyobb feltűnést kelt, mert Solfnak mindig nagynémet tendenciákat tulajdonítottak és — amint az Arbeiter-Zeitung is megállapítja — most nyitabban és világosabban, mint bárki az államférfiak közül hangoztatta, hogy Németországnak egyáltalán nincs szándékában Belgiumot megtartani, ellenkezőleg az a célja, hogy Belgium független állam legyen és egy hatalomnak se legyen vazallusa.

Mérvadó bécsi politikai helyről szerzett értesülésünk szerint Solf beszéde nem a német birodalmi kormány egyik miniszterének magánvéleménye, hanem a beszédről előzőleg tudomásuk volt az illetékes német politikai és katonai köröknek, sőt úgy halljuk, hogy a német főhadiszálláson hosszas, beható tanácskozások előzték meg ezt a beszédet, amelynek úgy tartalmát, mint szövegét ezen a tanácskozáson állapították meg. Híre jár, hogy legközelebb más, vezető állásban lévő államférfiak hasonló hangnemben beszédeket fognak tartani, hogy az entente közvéleményét felvilágosítsák Németország igazi céljai felől. Miksa badeni herceg, aki pacifista érzelmeiről ismeretes, lesz az első, aki már legközelebb hasonló beszédet fog mondani.

Hustalan nap a hadseregben.

A négy éves háboru alatt mezőgazdaságunk, állattenyésztésünk nagyon nagy károkat szenvedett. Lassanként mindentől kifogynánk, ha sokáig tartana a háboru és ezért a legmészebbmenő takarékosságra vagyunk utalva, hogy le tudjuk győzni az antant kiéhezett politikáját. Főleg állatállományunkat érte nagy csapás a háboru alatt. Ezért volt kénytelen a kormány a hustalan napok számát emelni. Mindeddig a hadsereg kivételt képezett és a katonák rendszeresen megkapták husadagjaikat. Szükségük is volt a nagyobb tápláló erejű húsra, mert erős munkát végeznek, életüket kockáztatják, ha kell föl is áldozzák és erejüket mindig harcra készen kell tartaniok. Ezért a hustalan napokról szóló miniszteri rendelet csak a polgári népségre vonatkozott, a hadsereg kivételt képezett.

Most már azonban a helyzet úgy hozza magával, hogy a hadsereg eltiltásából is elvonjanak bizonyos mennyiségű húst a husállomány kímélése miatt. Ezért a hadügyminiszter elrendelte, hogy a hadseregben

is hetenként egyszer hustalan napot tartsanak.

A szegény bakák kényszerű belevagyással vesznek tudomást az új rendelkezésről, amely eddig is sovány kosztjukat még jobban megkurtítja.

NAPI HIREK

— **A gazdák újabb bevárási engedélye** *Báró Szurmay Sándor honvédelmi miniszter rendeletet adott ki, amely felhatalmazza a járási főszolgabírákat, hogy azoknak a gazdáknak, akiknek újabb fölmentési kérelme még elintézve nincs s a benyújtáskor kapott tíz heti bevárási engedélyt adhasanak. Ugyanennyi bevárási engedélyt kaphatnak azok is, akik fölmentésüket első ízben kérik.*

— **Megkezdődnek a cérnakiutalások.** *A legutóbbi hetekben a cérnakiutalással foglalkozó központok anyaghiány miatt kénytelenek voltak a kiosztást beszüntetni. De Maly Ferenc miniszteri tanácsos intézkedése folytán a cérnakiutalások ipartestületek, iparosok és időköznapos intézmények részére már a legközelebbi időben megkezdhetők lesznek. Cérnakiutalásért a pamutközponthoz kell fordulni, amely a cérnakiutalást még e hónapban megkezdte. Egyidejűleg intézkedés történt, hogy a háztartások cérnaszükséglete mielőbb biztosítható legyen.*

— **A háztartások elláthatják magukat burgonyával.** *Windischgrätz Lajos herceg ma adta ki a burgonyarendelet végrehajtására vonatkozó utasítását. Ennek a közönséget érdeklő legfontosabb része az, amely megengedi a fogyasztó közönségnek, hogy a házi szükségletük céljaira vásárlási igazolvány alapján burgonyát vásárolhasson. A vásárlási igazolványt, háztartásonként azonban legfeljebb egyet és legfeljebb az illető törvényhatóságra szólóan megállapított fejadagoknak megfelelő mennyiségre a vásárlásra jogosultnak lakóhelye szerint illetékes községi előjáróság (polgármester) állítja ki, ennek kiadásával egyidejűleg az engedélyt nyert fogyasztót a közellátásba részesülők sorából törölni kell.*

— **Meghalt a kis osztrák fiú.** *Tegnapi számunkban hírt adtunk arról a borzalmas, regékbe illő tragédiáról, mely tegnapelőtt délután Földeákon történt, hogy egy szerencsétlen kis osztrák vendég fiúcskát a disznók összemartak. Mint értesülünk a kis áldozat az éjjel meghalt. A szerencsétlen kis gyermek szülei iránt általános részvét nyilvánul meg a közönség részéről.*

— **Szilvaátvétel.** *A városi központi szeszfőzde részére a szilvát és cefrét a városháza udvarán, illetve Iritz Miksa cégnél bármikor átveszik, szükség esetén kocsin is beszállítják, ha a készlet Iritz Miksánál vagy a városi fogyasztási adóhivatalban bejelentetik. A lakosságnak érdekében*

áll a szilva és cefre beszállítása, mert szilvapálinkához más uton, mint a központi szeszfőzde útján nem juthat hozzá. A szilvát állatok etetésére fölhasználni szigorúan tilva van, ezt a pénzügyőrség most már ellenőrzi s a tilalom ellen vétők 2 hónapig terjedhető elzárással és 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel fognak büntettni.

— **A katonáknál is leszállították a dohányilletéket.** *Akik egykor gondtalan percükben dohányzásra adták fejüket, most a háborus dohányinségben bezzeg megszenvednek e könnyelmű élvezetért. Nemcsak itthon, hanem a fronton is érezhető már a füstölínivalók hiánya: ennek következménye, hogy a hadrakelt sereghez beosztottak cigarettaszükségletét 1918. évi augusztus hó 1-ével a tisztelnél napi 20 drb cigarettá, vagy 20 gr. dohányban, a legénységénél pedig 8 drb cigarettá, vagy 4 gr. dohányban állapították meg. A dohányválság jelenlegi napi 2 korona 50 fillér összege, továbbá a szivar- és pipadohányilleték változatlanul marad.*

— **Az országos vásár Földeákon** *szeptember hó 1-én (vasárnap) lesz megtartva. Vészmentes helyről szabályszerű járattal mindenféle állat felhajthatók.*

— **A hüvelyesekért fizetendő ártöbblet.** *A hivatalos lap mai száma a közlelmezési miniszter rendeletét közli, a Haditermény Részvénytársaságnak megvételre felajánlott és tényleg beszállított hüvelyesekért fizetendő ártöbblet tárgyában. E szerint a miniszter a Haditermény Részvénytársaságnak megvételre felajánlott és tényleg beszállított hüvelyesekért rendeletileg megállapított legmagasabb áron felül a társaság által fizetendő ártöbbletet mm.kint 20 (husz) koronában állapítja meg. Ez az ártöbblet azonban csak az 1918. évi szeptember hó 30-áig a bizományos által kijelölt vasúti, hajóállomásra illető raktárba tényleg beszállított borsó, takarmányborsó és lenese, továbbá az 1918. évi október hó 31-ig tényleg beszállított bab és borsó után fizetendő.*

— **Apró hírek a rendőrségről.** *A városházánál egy malac őriztetik gazdátlanul, tulajdonosa a rendőrségnél 8 nap alatt átveheti, mely idő letelte után nyilvános árverésen eladatik. — Itt Tóth Sándorné 310. számú tanyáján egy darab 1 éves üszörborju őriztetik gazdátlanul, tulajdonosa kellő igazolás után ott a tanyán átveheti. — A rendőrségnél egy férfigyűrü őriztetik gazdátlanul, tulajdonosa átveheti.*

— **Elveszett ma reggel az Eötvös-utca 9. és 13. számú házak között egy fekete bőrtárca 4500 korona pénzzel és csak a tulajdonosnak értekes okmányokkal. Becsületes megtaláló vigye be a rendőrségre, hol a tulajdonostól illő jutalomban fog részesülni.**

Öngyilkosság Battonyán.

Egy urinő életuntsága.

Battonyán már régebb idő óta vendégségben volt özv. Tuchinszki Gyuláné klopodiai magánzó özv. Mogyoróssy Elekánél. Tuchinszkiné e hó 17-én veronállal megmérgezte magát s dacára, hogy a sürgősen hívott orvosok gyomormosást alkalmaztak, nem lehetett megmenteni, 24 órai szenvedés után meghalt.

Tettéknek oka életuntság. Ismerőseinek gyakran hangoztatta buskomorságát, ilyen cselekedetre azonban senki sem gondolt. Asbóth Béla volt aradi jószágigazgatósági főtisztviselő neje testvére az elhunynak.

Tuchinszkiné ezelőtt két héttel sajátkezüleg írta meg végrendeletét; kész vagyonát, 40,000 koronát egyik öccsének hagyta. Maradt utána továbbá mintegy százezer korona értékű fehérnemű, butor és ékszer. Tegnap temették el az öngyilkos urinőt Battonyán nagy részvét mellett.

Egy volt makói pincér szerencsége.

Dusgazdag ember lett Oroszországban.

Sokan fognak még emlékezni Schreier Simonra, ki hosszabb ideig az Otthon kávéház közkedvelt pincére volt. Egy végtelenül kedves, lojális és intelligens embernek ismerte mindenki és igazán mindenki, mert nem kevesebb, mint 8 élő nyelvet beszélt. Sok szépet tudott mindig az akkor még habos kávé mellé mesélni, mert mesélni azt szeretett és tudott. Bentazta a fél világot, mindenütt látott, hallott és tapasztalatait oly szépen tudta mindig előadni, hogy öröm volt hallgatni. Most pedig róla kell mesét írni, nem is mesét — valót, egy szép kis háborús történetet, mert a háborús történetek sem mindig szomorúak. Néha a gyászkeret után kívánczoló hírek tömegében fel-felbukkan egy-egy derültebb esemény híre is. Ilyen legújabbban a volt makói pincér Schreier Simon esete.

Valamikor régebben mint artista kezdte szereplését Schreier Simon. Innen a városligeti Barocaldi-cirkuszba került, míg végül is Spanyolországban mint torreador lett általánosan ismert és népszerű. A háboru hírére hazajött. Mint katona azonban nem tudott sikereket felmutatni, hamarosan hadifogoly lett s mint ilyen Szibériába vitték. Es itt kezdődik Schreier Simon szerencsége.

A sok hadifogoly között volt több lengyel internált is. A hadifoglyok és internáltak érintkezése során Schreier Simon megismerkedett Spetkovszky dusgazdag varsói gyárossal és családjával, akik szintén Szibériába voltak internálva. A dusgazdag gyárossnak fiatal szép leánya s

az égő szemü, karcsu torreador szivében lassanként olyan mély szerelem éledt, hogy ennek az apa sem tudott ellentállani és a fiatalok még ott Szibériában egybekeltek.

Mikor az oroszországi viszonyok megváltoztak, Spetkovszky számkivetése is megszűnt és szabaddá lett vejével és családjával visszatért Varsóba, ahol a volt torreador apósának gyárában segédkezik most a gyár vezetésében.

Ezt az érdekes történetet Veres János szakaszvezető írja most egy hosszú levélben és hogy annak hitettségéhez szó se férjen. Veres János szívesen mondja el, hogy a fogságból történt szabadulása után milyen magyaros vendégszeretettel fogadta őt vendégül Schreier Simon apósának varsói palotájában. Kétségtelen tehát, hogy a volt makói pincér kalandos pályafutás után, ma már dusgazdag emberként hajtja fejét álomra varsói palotájában.

Ime ilyen történeteket is termel a háboru.

SZINHÁZ

Színházi heti műsor.

Pénteken páros bérletben: „Vandergold kisasszony.”

Szombaton páratlan bérletben: „Vandergold kisasszony.”

Vasárnap délután: „Postásfiu és a huga.”

Vasárnap este bértletszünetben: „Szibill.”

* Vandergold kisasszony. Ma és holnap este játszik Rényi Aladár mulatságos szövegű és igen szép zenéjű vig operettjét a „Vandergold kisasszony“-t, melyet a budapesti városi színházban közel százszor adtak egymásután. Az operett címszerepét Révész Ilonka játsza, de igen jó szerepe van Holdy Jucinak, Komlósnak, Tibornak és Kürthynek is. A bemutató iránt igen nagy az érdeklődés.

* Vasárnapi előadások. Vasárnap délután a rendkívül mulatságos „Postásfiu huga“ kerül színre Komlóssal és Révész Ilonkával. Vasárnap este a „Szibill“ nagy operett megy a címszerepben Holdy Jucival. Mindkét előadás iránt igen nagy az érdeklődés.

REGÉNY

A patakmalom tündére.

Írta: Tölgyessy Mihály.

Minden jog fenntartva.

— Tehát halálos órájában akarja elhagyni édes anyját?

— Ne beszéljen nekem! En önmek már nem hiszek!

De egész határozottan állithatom

nagyságodnak, hogy ily bánásmód megöli őt!

Elemér azonban nem hallgatott rá s menni akart. A betegágy felől most félelmetes hörgés hallatszott. Valóságos halálhörgés!

Elemér megdermedve állott meg, az orvos a beteghez rohant... Most Elemér is oda lépett.

Lorántffyné keble görcsösen vonaglott s fuldokolva hörögte:

— Etelka... Etelka...! Mindjárt végem!

Elemér felindultan fordult az orvoshoz:

— Hol van Etelka? Miért nem jön ide?

— Nem sokára itt kell lennie, felelt az orvos nyugodtan.

— Ha már itt van az a nyomorult Dinnyés, legalább vegyék valami hasznát s szalaszszák el őt Etelkáért, neki tudnia kell, hol van Etelka.

Az orvos szónéklül távozott. Lorántffyné ezalatt szörnyű gyötrelmeket mutatott. Elemér csaknem meg volt zavarodva. Igazán nem tudta, mit tartson e sajtáságos állapotokról. Hanem azt a Dinnyést megtanítja.

Midőn az orvos ismét visszatért! kiment s János szolgát a rendőrségre küldte.

— Add át a rendőrkapitánynak névjegyemet s kérd meg őt, hogy azonnal küldjön ide két rendőrt. Azt a nyomorult vigéncet bezáratom.

János örömmel ment el, mert neki is nagyon fájt a foga Dinnyésre.

Ez alatt a másik szolga már régebben bement a városba az Ilonkának szánt levéllel. Ahogy azt a fiatal asszonyka vette, mindjárt kocsiába is ült s kijött a magános házhoz, ahol anyósa betegesen feküdt.

Elemér örvendve ment elejébe, de nem vezette őt anyjához, hanem egyelőre a hátulsó szobában helyezte el, mely igen szegényesen volt butorozva.

(Folyt. köv.)

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter.
66961/1918. 16. szám.

Pályázat.

A posta-, távirde- és távbeszélőkezelési szolgálatban való kiképzés céljából a m. kir. posta-, távirde- és távbeszélőhivatalokhoz növendékek vétetnek fel.

Növendékké felvételért azon magyar honos ifjak pályázhatnak, kik a magyar nyelvet (horvát szlavonországi illetőségűek a horvát nyelvet) szóban és írásban birják; továbbá a középiskola IV. vagy ezzel egyenlő rangu más iskola megfelelő osztályát hazai tanintézetben sikerrel végezték, 14 évesnél nem fiatalabbak és 16 évesnél nem idősebbek, az iskola bevégezése és növendékké felvétel között azonban legfeljebb egy évi megszakítás lehet, mely esetben hitelesen igazolni kell, hogy ezen egy év

alatt az illető hol tartózkodott és mivel foglalkozott.

Ezen feltételeken kívül a pályázók községi erkölcsi bizonyítványval feddhetetlen magaviseletüket, közhatósági orvosi bizonyítványval pedig ép és egészséges, posta-, távirde- és távbeszélő szolgálatra testileg alkalmas voltukat is igazolni tartoznak.

A felvételért sajátkezüleg irt, ivenként egy koronás pénzügyi bélyeggel ellátott és a fent elősorolt feltételeket igazoló okmányokkal felszerelt kérvénnyel 1918. évi szeptember hó 10 ig lehet folyamodni.

A kérvény az illető posta-távirdeigazgatósághoz címelve azon postatávirde hivatalnál nyújtandó be, hová folyamodó növendékké felvételét óhajtja.

A folyamodványokra a szülőknek, illetve árváknál a gyámnak beleegyező nyilatkozata is rávezetendő.

Mely kincstári és mely nem kincstári postahivatalok vannak növendékek felvételére felhatalmazva, arra nézve bármelyik posta-távirdeigazgatóság, illetve hivatal tájékoztatást nyújt.

A budapesti posta-távirdehivataloknál kiképzésre csak oly növendékek vehetők fel, kik helyben szülőiknél vagy rokonaiknál laknak.

A felvett növendékek kötelesek a szolgálatot az értesítés kézhezvétele után legkésőbb 1918. évi október hó 15-ig megkezdeni.

A növendékek 18 éves életkoruk betöltéséig gyakorlati kiképzés alatt állanak, ezen kiképzés első évében a kincstári posta-távirdehivataloknál havi 60 korona, a második évben havi 90 korona, a harmadik és a negyedik évben havi 120 korona átalányt kapnak.

Nem kincstári posta-távirdehivataloknál a díjazás a növendék és postamester között szabad egyezkedés tárgya. Az oktatásért azonban nem szabad a postamesternek díjat szedni.

A növendékek 18 éves életkoruk betöltése után a posta-távirdeigazgatóság székhelyén vizsgára bocsájtatnak, a vizsga sikeres letétele által a posta-távirde szervezési szabályokban részükre rendszeresített állásokra nyernek minősültséget és kineveztetésükig részint kincstári, részint nem kincstári posta-távirdehivataloknál nyernek alkalmazást.

A kincstári posta-távirdehivataloknál alkalmazottak a díjnokok részére megállapított nyugdíjat élvezik.

Budapest, 1918. augusztus hó 3 án.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter.

Paradicsomot veszünk

minden mennyiségben
özv. Iritz Sámuelné
udvarában.

Ház eladás.

Nagycsillag-utca 65. szám alatt levő házam, melyben jóforgalmu **asztalos műhely** és egy koresmának vagy bármiféle üzletnek megfelelő helyiség van, szabadkézből eladó.

Értekezni lehet a fenti szám alatt.

Kiadó föld.

A Szegedi utfélen, belső járandói tanya, Czene János örökösei tulajdonát képező **13 kis hold föld** gabona alá egy évre hasznóbérbe kiadó.

A nyilvános árverés Makón, az árvaszéki hivatalban **f. hó 28-án d. e. 9 órakor** lesz megtartva.

Makó, 1918. aug. 21.

Nacsa József, gyám.

Kiadó föld.

A kucsorhádi határban 5 lánccal egy tagban lévő feketeretű föld hagyma alá hasznóbérbe kiadó. Értekezni lehet **Rezsep Traján**-nal Óbébán, 89. szám.

A ref. ó-temetőben színes téglából épült

Családi sirbólt eladó.

Felvilágosítást a csósz ad.

Kiadó föld.

Bogárzóban Nacsa György-féle **2 fertály föld** tanyával hasznóbérbe, esetleg **felibe kiadó.**

Ertekezni Szt. István-tér 3. szám alatt. — Ugyanott hatóságilag engedélyezett

faj kan

van fedeztetésre.

Eladó ház.

Kiszombor községben, a Szegedi-úton levő ház, egy 45 év óta fennálló

SAROK ÜZLETTEL

elköltözés miatt eladó. Bővebb értesítés nyerhető a községi főjegyző urnál és Kovács Pál fűszerkereskedőnél, Kiszomboron.

A verebesi és bánomi szőlőben szőlő-, gyümölcs- és pusztaföldek eladók.

Földek eladók.

Értekezni lehet Iritz Miksával.

KIADÓ FÖLDEK.

Hagyma, vetemény és gabona-termelésre kiadók

IRITZ MIKSÁNÁL.

KERESEK MEGVÉTELRE

3 KOTÁRKÁT vagy **HAMBÁRT**, mely olyan állapotban van, hogy tanyára lehet szállítani. Tudakozódni lehet a „Makói Független Ujság” kiadóhivatalában.

Hordókat

— minden nagyságban vesz — Iritz Sámuel özv. cég.

Kis Csillag-utca 5. szám alatt egy 7—8 hónapos

malac eladó.

Megtekinthető bármikor.

Egy kisasszony

felvétetik

Iritz Sámuel özv. cégnél.

Hirdetmény.

A makói ref. egyház gondnoksága részéről közzhírré tételük, hogy **f. hó 25-én délelőtt 11 órakor** a városházánál a ref. egyház adószedői hivatalban az újvárosi 6 iskola takarítására

takarítónőt

szándékozik felfogadni, melyre a felvállalni óhajtok nevezett időben és helyre meghívotnak. — A fizetések és egyéb feltételek a gondnoknál bármikor megtudhatók.

Veres Sándor, gondnok.

MEGHIVÓ

a Gellért-gőzmalom részvénytársaságnak

1918. évi szeptember hó 5-én délelőtt 10 órakor

Makón, a vállalat igazgatósági irodájában tartandó

V-IK RENDES KÖZGYÜLÉSÉRE.

Tárgysorozat:

1. Egy jegyzőkönyvvezető és két részvényes választása a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentéseinek tárgyalása, a számadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása és határozathozatal a nyereség felosztása iránt.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentvénye iránti határozat.
4. Az alapszabályok 24. §-ának módosítása.
5. Felügyelő-bizottságnak egy évre való megválasztása és tiszteletdíjának megállapítása.
6. Esetleges indítványok.

Az alapszabályok 11. §-a értelmében, azok a részvényesek, akik a közgyűlésen részt venni óhajtanak, kötelesek részvényeiket három nappal a közgyűlés előtt Makón, a részvénytársaság pénztáránál, vagy a Makói Kereskedelmi és Iparbank r. t.-nál, Budapesten a Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaságnál a szelvényekkel együtt letétbe helyezni.

Makó, 1918. július hó 27-én.

Az igazgatóság

Nyomatott Kovács Sándor villanyerőre berendezett könyvnyomdájában, Makón.